

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A kártya.

Az elmúlt héten a fővárosban föbletette magát egy nagyiparos. A golyó jól talált, mert a jómodu ember — meghalt! A nap krónikása elmondta, hogy az öngyilkos, mint szegény palas és cserépfedő mester kezdte pályafutását. Derék, szorgalmas iparos volt s a sors is kedvezett neki. Munkáját, törekvését szerencse kísérte s csakhamar nagy vagyonra tett szert. De ez nem volt elég neki. A soknál is többet kívánt: többszörös milliomos akart lenni. Lehetséges, hogy ez a vágya is teljesül, ha folytatja pályafutását s a munka útján marad. De a dolgos kéz eredményére várakozni kell, az iparos gyorsan akart meggazdagodni. És kereste erre az alkalmat és az eszközt a — klubban. Ott látta és tanulta meg, hogy 1—2 óra alatt sok pénz juthat a zsebbe, ha kedvez a szerencse!

Megismerte és megszerette a kártyát, ezt a színes papirost, mely ellen-

állhatatlan erővel huzza magához a gyöngé, akaratnélküli embert.

Ezután ismétlődött az ismert eset. A munkával szerzett szép vagyon elpusztult, vége lett a családi boldogságnak is s a szerencsétlen ember sötét pillanatában egy lövéssel leszámolt az élettel.

Ez öngyilkosságról szóló hírrel közölte a tudósító azt az esetet, hogy Milánóban a kórházban meghalt nagy nyomoruságban, 76 éves korában egy hajdan dús gazdag író, aki halálos ágyán is azon töprengett, hogyan lehetne a ruletten százereket nyerni. És végperceit az a tudat keserítette meg, hogy feltalált, csálhatatlannak hitt rendszerét, mellyel sok pénzt lehetne nyerni, már nem próbálhatta ki.

Kétségtelen, hogy ez a két eset éppen nem érdekes. Az újságok annyira megszokták már, hogy pusztá laptöltelékül közlik, lehetőleg apró (petit) betűkből szedelve, hogy nagy tért ne foglaljon el. Az olvasó szeme közönnnyel siklik el

s gyorsan napirendre tér fölötte. De egy percre mégis meg kell állnunk!

Közeledik a tél, a kártya, a játékszenvedély melegágya! Fogaras leendő városában — sajnos a széthuzó társas démonnak — szép számban élnek és virágoznak az egyletek, korcsmák, lebu-jok. Van egypár kávéháznak is, melyekben a megédesített „fekete levesen, kleine schwarzen“ kívül, meleg szeretettel élvezik a harminckét levelű ördög bibliáját! A játék természetesen csak kicsinyben történik. Tílos szerencsekisérleteknek, holmi hazardjátékoknak nyoma alig van, itt-ott még az elrejtett helyeken burjanzik a „huszonegyes.“ Általában véve enyhe, ártatlan szórakozás az egész, melyért az „asszony“ sem igen haragszik meg. Türelemmel, nyugodtan várja haza a családfőt, mert tudja, hogy bajra gondolni sem lehet, egy kis „szórakozás“ az egész, az pedig kell a gondszántotta agynak, másnak hiányában?! . .

Legfőlebb is 10—20 koronával lesz szegényebb, vagy gazdagabb. Oh, mert

TÁRCA

MERENGÉS.*)

Itt állok a kies havasok aljában,
Ábrándozva nézem: mily gyönyörű tájék,
Mintha tündérország mesés erdejében
Óriás sziklák közt, egymagamba járnék.

Nézem a hegytetőt, elnézem a völgyet,
Ott magasba hó van, itt vadrózsa virul,
Ott alszik az élet, emitt a napsugár
Lágyan rezeg tova a rét virágirul.

Mily éles ellentét, de mása sorsomnak,
Most még ifju vagyok, forrva pezsg a vérem,
De sok küzdelem közt fejemre hó borul,
Amíg a hegytetőt fáradtan elérem.

A Z É L E T.

A rengeteg hamvas arcáról
Elszállt az álom, lomha köd.

*) Mutatványok szerző: „Havasi gyopárok“ c. Hírlapjában költeménykötetéből.

S a hogy tündére reá távol
Irigyen, kékes fátyolt köt.
Hogy a halandó ne láthassa
Az örök rejtély titkait,
Az ábránd lelkét általhassa
S emelje föl az égi hit.

Az élet is táj, melynek fátylát
Az Isten nem lebbenti fel,
Az ember véli: rajta át lát . . .
— S nem sejtí ha a vég közel!
Egy kis levél a rengetegbe,
A szél játéka csak csupán,
A Nirvánába mikor megy be
Csodás rejtély, örök talány?! . .

Halmy Gyula.

Cipruslombok.

— A „Fogaras és Vidéke“ számára —
Írta: Vécseiné Jankovich Luiza.
(Folyt. és vége.)

— Állva hallgassa, aki magyar! —
pattant ki egy újabb villám a viharos felhők
mélyéből, és egyszerre az egész közönség,

férfiak, nők, mint egy ember felállott. A hölgyek önfelédten tépték le a virágdiszt keblükről és dobták a művész lábai elé, hogy olyan lett a színpad, mint egy virágos kert, majd kendőjüket lobogtatták az édes anya páholya felé, hol hirtelen rosszul lett valaki... A szegény, gyöngé szervezetű asszonyka nem bírta ki a szörnyű izgalmat, elájult . . .

Természetesen keserű ébredés lett a gyönyörű álomnak a vége. Másnap Reményit Prottmann elé idézték. A művész kötelességtudóan megjelent, hanem Prottmannál éppen valami nagy ur volt, így neki várakoznia kellett. Az antitambrizozáshoz nem szokott művész unni kezdte magát a rideg, néptelen véróteremben és fejét kezére támasztva szép csendesen elaludt.

Végre nyílik az ajtó és Prottmann látogatója, ki személyesen nem ismerte a művészt, mosolyogva jegyezte meg:

— Nos, ennek az ön kliensének nagyon nyugodt lehet a lelkiismerete.

Nagyobb baj ezuttal nem is történt,

Sirolin

Küzd az érvényes és a túlsúly, megújul a szervezet, vérszékely, újul a szellem.

Tudatos egészség, harmonia, szamar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen szüntelen tenár és orvos által naponta ajánva.

Mindenki érdeklődjen utasításokat is kint, kérjen mindenben „Roche“ eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Küldés arany randétra a gyógyszerár-
hoz. — Ára évenként 4.— korona.

mi erkölcsös és szolid város vagyunk ám! . . . „Occasio facit furem!“ mondja a latin s a kártyahelyeken ott settenkedig a gonosz Lucifer, a kísértés szelleme. Az alapszabályok és a törvény hüvelybe dugott, de éles karddal állanak őrt mellette, hogy valahogy bajt ne okozzon, azonban kisebb kirohanások megvannak engedve!

Ne tagadjuk, a játékszenvedély él és virágzik nálunk is. A társaskörök nagybárra díszes oltárt emelnek a kártya csomagokban rejtőzködő szenvedélyek rossz szellemének. És ha nagyobb tragédiák nem is rémitik meg gyorsabb időközökben a „közéletet“, sok család sinyli a kártya, a „blatt“ hatalmát.

Ezek az apró szerencsétlenségek pedig sokszor kinosabbak a halálnál is. Mert a játékos végig járja az élet kálvariáját, testben-lélekben megtörve, megsemmisülve. És osztozik sorsában gyermek, szülő, testvér és más, aki vele érdekközösségben áll.

Javítsuk a társaskörök rendjét. Adjunk módot és alkalmat arra, hogy a hosszú téli estéken ne csak a kártya csalogassa oda az egyes tagokat.

Ne tessenek mosolyogni tisztelt ferblisták, partnerek, kibicék! Méltóztassanak inkább meghonosítani termeikben az igazi barátságos, előítéletektől mentes, rangtól, vagyontól, vallástól, nemzetiségi érzelmektől, gyűlölettől független társas életet. A bíróság pedig, aki e lapok hasábjain kiírta, hogy a házárjátékokat üldözni fogja, teljesítse misszióját, legyen résen!

—6.

A fogarasi magyar dalkör.

Nincs olyan emberi intézmény, melyet az idő el nem seperne; el nem seperne főképp akkor, ha az kellő ápolásban s megfelelő gondozásban nem részesül. Igen szép alkotása többek közt az embernek az, midőn csoportba verődve, hangját érvényesíti, dalkörrel alakul. A dal az emberi jellem legfőbb ismertető jele. Aki dalolni szeret, az szeret élni, annak a lelkiismerete nyugodt, a jelleme tisztá. Az egyszerű emberben, ez a tulajdonság önként tör ki; a népdal, melyet mi oly élvezettel hallgatunk, mintegy magától születik; a dallam is ott a népies énekesző lelkében fogamzik meg. A szép solo-ének elragad, de annál bájosabb, annál meghatóbb és szívhöz szólóbb, amidőn többek karban énekelnek, hogy az ember belsejében szunyadozó érzelmeket kifejezésre juttassák. Boldognak tartom ennél fogva azt, aki oly körülmények és viszonyok között él, hogy alkalmat van nemcsak a dal és zene élvezetében részesülni, de egyszersmind magának is tág tere nyílik eme istenadta tehetségeket kiművelni. Városunk sajnos szűkölködik ilyen intézmények nélkül, vagy ha talán léteznek is, de ezek igen-igen mostoha állapotban vannak. Fogarason nincs dalkörünk. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy itt a végekeken, a magyarság ez egyedüli metropolisában nincs oly organum, amely érzelmeinket ünnepeinken kifejezné. E dalkörrel akarok néhány szót elmondani.

Van a magyarnak egy szép jellemvonása: a béketűrés, de rossz azért, mert béketűrése rendszeren önmagára nézve káros következményeket szokott hozni. Béketűrése egy másik rokon jellemvonásával van egybekötve: a nemtörődomséggel. Páratlan nemtörődomséget tud egyik-másik dologban tanúsítani a magyar. Jelenleg a magyar dalkörrel van szó. Ez a dalkör mostanában a züllés végső stádiumában van. Egy pár lelkes tagja

még összetart, még néha szerepel de bizony érzi, hogy élete rövidéletű. Lassu hervadásnak halál a vége. Ezen dalkör megmentéséről van szó. Volt alkalmam beszélni a vezetőséggel s kutattam a züllés okait. A felelet az volt, hogy a dalkör lejáratta magát. Volt és van számos pártoló tagja, de a tagsági díjak nem folytak s nem folynak be. A multban szépen virágzott, mert a magyar intelligencia támogatta. De aztán szerepeltette is. A dalkör rendezett estélyeket, melyek igen szépen sikerültek. Egyszerre csak kezdett a pártoló kedv hanyatlani, az estélyek rendszeren rosszul ütöttek ki, végre a teljes pártolás hiányában úgy, ahogy tengődik.

Volt alkalmunk egy párszor hallani a dalkört. Mondják csak meg őszintén azok, akik hallották, nem restellették-e a dolgot, hogy a dalkör oly gyenge s oly gyengén énekel? dacára, hogy úgy a karmester, mint a dalkör tagjai mindent elkövettek, hogy gyönyörködtessék a közönséget? De hiába, kevesen vannak. Vajjon nem örvendett volna-e minden lélek, ha egy jól szervezett magyar dalegylet lép föl pl. a Rákóczi ünnepségen is? Vajjon nem vette-e észre mindenki azt az óriási különbséget, amely a dalkör és főgimnáziumi jól szervezett hatalmas vegyeskara között van? Vagy talán nem vagyunk elegendők a dalkör megalakítására? Azt kétlem! Ott van a vármegye, az államudvar, a főgimnázium, a bíróság, adóhivatal, posta, erdőhivatalok, itt vannak jóhangu iparosaink, vajjon ezek között nem akad-e elég énekes? Azt hiszem igen, csak akarni kell. S egy intelligens embernek sem derogálhat egy iparossal ugyanazon dalegyletben énekelni. A polgárságot nekünk az intelligenciának kell vezetnünk. Vagy tán csak akkor vagyunk polgártársak, amikor a v o k s r a van szükség? Azt hiszem, hogy csak a szellemi kapocs tarthat minket együvé s az adhat nekünk erőt. Anteus az anyaföldtől nyerte az erőt, az intelligencia csak a polgársággal

csak becsületszavára kellett fogadnia, hogy a Rákóczi indulót többé nem játsza.

A Rákóczi-affér fölött sokáig kesergett Reményi édesanyja, kinek leghőbb vágya volt, hogy fia rajongva szeretett királynőnk előtt játszassék. Ez a vágya persze most már elérhetetlennek látszott. Nem is érte meg . . . csak közvetlen a jó anya halála után kapott meghívót az udvarhoz Reményi. Valóban, úgy tetszett, mintha édesanyja szellemének első és legsürgősebb teendője lett volna ott fenn, hogy a jó Istennél kikönyörögje az ő imádott rajkója számára e kegyet.

Ez a nap is felejthetetlenül vésődött be Reményi emlékezetébe.

Megérkezve a királyi palotába, néhány pillanatra magára hagyták a művészt, hogy Ő Felségének jelentést tegyenek. Ideje sem volt jóformán körültekinteni, mikor szeme megigézve tapadt a földig érő tükörre. A terem tulsó feléről, a feltárult szárnyas ajtó keretéből egy földöntuli alak lebegett be hófehér rubában, sarkig érő hullámos hajával. A királyné volt. . . Reményi csak bámult, bámult. . . A főudvarmesternek kellett őt figyelmeztetni, hogy uralkodónője a teremben van.

Reményi, mint később maga is bevallotta, sohasem kezdett még oly elfogultan játékaiba, de talán sohasem játszott annyi igaz érzéssel, mint akkor. Mikor letette a

hangszert, a királynő látható meghatottsággal küzdött. Később így szólott:

— Köszönöm. Ön áldozatot hozott azért, hogy most nekünk játszott. Olvastam az újságban, hogy nagy fájdalom érte édes anyja halálával.

Reményi nagy szeretete az édes anyja iránt lépten-nyomon megnyilatkozott. Egy ízben, mikor kincses Kolozsvárt látogatta meg, az egyik mágnás család lakomát rendezett tiszteletére. Mikor az ünnepelt művész a háziasszonyt az asztalhoz vezette, meghatottan állott meg egy pillanatra és így sóhajtott fel:

— Istenem, ha ezt az édes anyám láthatná!

A dusan megrakott asztal közepén ugyanis egy torta díszlett, a cukrász-művészet remeke. Óriási lant emelkedett ki a tortából Reményi teljes nevével, az egész tortát pedig babérkoszorú övezte. A grófnő teljesítette a művész kegyeletes kívánságát, amennyiben az egész tortát, úgy, ahogy volt, becsomagoltatta és felküldette Budapestre a legboldogabb és legbüszkébb anyának.

Mint ember is rendkívül jólelkű volt Reményi. Sok háladatlanságot kellett ugyan tapasztalnia egyesek részéről, de ez őt inkább levette, szomorúvá tette, mint bosszantotta. Jelszava volt: „Én csalódhatom mindenki, de bennem ne csalódjék senki.“

Jellemző a következő eset is:

Egy hideg téli estén egy szál kabátba futott haza. Édes anyja kétségbeesetten vetette szemére könnyelműségét.

— De mama, — védekezett a művész, ki anyja előtt mindig gyermeknek érezte magát, — hiszen kabáttal mentem én el hazulról, de a kávéházban valaki loemelte a fogasról.

— Ej, hát nem szégyenled magad, hogy ugyszólván a szemed láttára lopnak meg?

— No ez igazán nagyszerű! Én azt gondolnám, hogy inkább szégyelhetné magát az, aki elloppja.

— De hát jelentést kellene róla tenni, — aggódott a takarékos mama, — hátha megkerülne?

— Ugyan hagyjuk el! Ki tudja mennyire fázott az a szegény ember.

Ha beakarták neki bizonyítani, hogy ez vagy az mennyire visszaél az ő határtalan jószágával, rendszeren ezt válaszolta:

— Hát az már nem az én dolgom, végezze el az illető saját lelkiismeretével,

Érdekes a híressé vált „Repülj fecském“ története is.

Alkonyatkor, bűvös félhomályban együtt ült a család. Le- és feljárkálva a szobában, ábrándozott hegedűjén Reményi. Egy régi, régi magyar dal motívuma tört elő ujjai alól. Később csodás változásokat improvizált hozzá. Benne volt e hangokban az erdők

karöltve építheti a magyarság erős bástyáját. Tényleg ebben a tekintetben igen csehül állunk. Soha nem hallottam, hogy csak egy intelligens ember érdeklődött volna, hogy is van ez a magyar dalárda? De mikor a dalegylet rosszul énekelt, bizony sokak ajkán elhangzott a kritika: „de gyalázatosan énekeltek.“

De hagyjuk ezt a szomorú multat. A politikában új éra vette kezdetét, lássunk mi is a munkához; a multnak tapasztalatai legyenek irányadóink a jövőre nézve; reformáljuk meg a magyar dalárdát. Alakítsuk azt meg régi szervezettel, de új erővel. A magyar virtus, a magyar becsület megmentéséről van szó! Vagyunk elegenden, csak akarnunk kell. S az a kis áldozat, amelyet mi annak érdekében hozunk, bőven kárpótol bennünket avval a szellemi élvezettel, amelyet nekünk a dalárda juttat. Hozzát fordulok magyar intelligenciára, vedd kezébe az ügyet, támogasd, ha lehet ténylegesen, de legalább anyagilag. Aláírási ívet fog a dalegylet kibocsátani, ujonnan fogja tisztviselőit megválasztani, hogy aztán új erővel fogjon hozzá a félbeszakadt munkához. Tegyük le az előítéletekről, ápolják a testvériességet, mert csak ily módon erősödünk meg s csak akkor fogunk a világnak imponálni, ha összes erőinket a magyarság ügyének szenteljük. Egyenként semmik vagyunk, de együtt a hegyeket is megmozgatjuk. Abba a szent reménybe fejezem be soraimat, hogy az intelligencia megérti szavamot s megalakítja a dalegyletet, hogy ezáltal a mult hibáit helyrehozza. Megjavulni, hibát kijavítani soha se késő s a magyar, aki minden szépért, jóért s nemesért lelkesedni tudott, is tud, nem taszítja el, hanem keblére szorítja a most mostoha gyermeket, a magyar dalegyletet.

Dr. Zalai János.

mélyen támadt szellő sóhajtása, friss hegyi patak csörgedezése, párját sirató vadgalamb bugása . .

Katica, Reményi egyik nővére, (az én édes anyám) kivel mindig legjobban megértették egymást, elragadtatva sóhajtott fel:

Edus, ha te ezt egy hangversenyen így eljátszanád!

— Valóban. Hát tetszik neked? — villantak fel Reményi szemei és tovább játszott, most már öntudatosan, lelkesedéssel. A hegedű sirt, zokogott. . . Megszületett a „Repülj fecském“, melyet a legközelebbi hangverseny alkalmával ismétlésül el is játszott. Leirhatatlan az a lelkesedés, szünni nem akaró tapsvihár, mely játékát kísérte. És attól kezdve sohasem engedték el neki a „Repülj fecském“-et. A közönség mindig addig tombolt, lázongott, míg eljátszotta.

A bujdosó fejedelem, nagy Rákóczi Ferenc, megtért az édes hazai földbe.

És a szegény magyar hegedűs, aki az ő indulójával lázba hozta a világot, szerelmes szívének epedő dalával pedig megrikkatta, marad künn, a messze idegenben, pedig neki is, milyen más lenne a pihenés a szép, avasi temetőben! . . .

A szélhámosság.

A mai kor levegőjében van valami, ami megmételtyezi az emberek lelkét, amely a gazdagságért való küzdelemben nem ismer tisztességes eszközöket és mely célja felé törtetve, kiaknázza az emberiség hiszékenységét és tudatlanságát, lerombolja a tisztességes munka értékét és az emberekbe beleoltja a szélhámosságra való ingert.

Ez a mételty internacionális: megvan mindenütt, csak hogy az országok kulturális fejlődéséhez képest, hozzáismul a társadalmi rendhez, majd szövetséges társul látja a hatalmi kérdéseket, majd eszközül használja ki a hangulatot, számol a tudatlansággal, majd meg a nehéz megélhetési viszonyokra építi fel üzelmeit.

Az egész társadalmi élet egy hazugság: a látszat hite, amely után az emberek vakon indulnak. Hazudik az ember külső megjelenésében. Hazugság van a fényben, pompában és ezek tömjénező hódolatában. Mételtyezett levegőben épült elvekkkel, csábító csillogásokkal kormányozzák a társadalmi együttélés alkotmányát, melyben kevés az igazság.

A látszat csalfasága elég és senkinek sem jut eszébe kutatni a belső értéket, az igazságot, mely pedig egyedüli mértéke az emberi méltóságnak.

Virulnak az iparlovagok. Mennél nagyobb robajjal, minél hangosabb szemérmelenséggel vonulnak be: annál biztosabb az üzlet, annál jobb az aratás. Egy kis görög tűz kell csak hozzá, melynek káprázatos fényétől nyomban hályog nehezedik a társadalom lelki szeméire.

Sok, nagyon sok áldozatot szedett már közülünk az a nagy moloch, melynek szülőanyja a hűség és hazugság, amelyet köznéven erkölcsi bukásnak nevezünk. Az emberek lelke nem elég acélozott, nem elég erős arra, hogy megnyugtást szerezzen abban a tudatban, hogy csak a tisztességes munka adhat becsületes kenyeret.

Kapóra jött ez az új szélhámosság ahhoz, hogy intelmet mondjon azokhoz, akiknek begyöpesedett lelkiélete még mindig nem ismer gyanakodást s akiknek a külső fény látszata ma is békót rak erkölcsi ítélő képességükre. A társadalomnak önmagának kell ítéletet hoznia.

Aki pompával és vagyonnal akar csillogni, aki az emberiség pénzimádásából akar személyének tekintélyt és megbecsülést kovácsolni: az olyan embert ki kell közönsíteni a társadalomból. Csak a tudás, a nemes szív és az erkölcsi érzék finomsága adhatják meg azt a gyönyörűséget, amelynek közbecsülés a neve.

A légkörnek tisztulnia kell! Az

embereknek egymást kell ellenőrizniök, mert az ember nem csak saját magának él, hanem a köznek, melyben elszámolással tartozik.

Ne terrorizáljuk a sajtót, ha egyszer másszor olyan eszméket pengget, melyek a közjó előmozdítására céloznak, habár azt mondja a szokás — mondás: „szólj igazat, betörök a fejed.“ Mert — hiába — az igazság megmondása senkinek sem tetszik.

Tanuljunk és okuljunk. Polgári együttérzés, cifra léhaságok helyett gyümölcsöző munka, az igazságok kutatása és megvetése mindazoknak, akik kiossiségekkel akarnak hódítani.

Azok az elvek, melyeken egy város társadalmi életének tisztasága felépült. Fogarasnak is szüksége van ilyen megújulásra.

Szüksége van arra, hogy az emberek — szakítva a multtal — ne engedjék magukat elkápráztatni zsarnok külsőségektől, hanem a lelki gazdagságok mérlegével becsüljék meg és értékeljék polgártársaikat.

—my.

A pálinka.

A mérsékletességi egyesületek az országban tiszteletreméltó mozgalmat indítottak, amelynek hullámgyűrűi eljutottak ide — az Isten háta mögé — Fogarasra is. Az iszákosság ellen való küzdelemre hívják föl a társadalmat és embereket toboroznak össze, hogy a mozgalom minél szélesebb körökben gyökeret verjen.

Munkájuk rokonszenves, irányzatuk humánus, tisztán emberszerető s így megérdemelt figyelemben is részesül a társadalom részéről.

Sajnálatra méltó ez a korra, amelyben élünk, igen jellemző azonban, hogy ezt az üdvös mozgalmat csak a társadalom egyes emberei, az antialkoholisták támogatják, a magas kormány nem. Az állam támogatási ereje kimerül abban, ha némely rendeletet ad ki a kiskorúak korcsmázás ellen s az iskolákban is rendel az alkohol ellen némi tanításokat. Igen, de ugyanaz az állam egyik kitűnő jövedelmi forrásul a szesztermelést közvetve a pálinkamérést tartja. Mindazzal, ami vele jár. Egyenes adóval, fogyasztás adóval s egyebekkel.

Már pedig hiába minden beszéd: az alkoholizmust a pálinka csinálja. A bor és a sör régi dolgok. A sört már az egyiptomiak is ismerték, a bor termelése még régebb. Fogyasztásukban, vagy mondjuk: élvezetükben a tulhajtás természetesen szintén megért, amiként van ez más dologgal is. Nemcsak a méreg méreg, esetleg méreg a só is, ha valaki többet vesz be belőle a kelletténél. Míg a pálinka már kis mértékben is méreg, különösen, ha annak elkészítése körül is már visszaélések törőnének. S ki merné állítani, hogy nem történnek? Ki ne hallott volna már felőlük? Ki ne tádná?

A Skandináv félsziget kivételével azonban az állam sehohsem lépett erélyesebb akcióba. Más kérdés, hogy azokban az államokban, ahol nagy állami jövedelemként szerepel a mindennemű szeszfogyasztásból

előálló bevétel: mi okozta ott a rettenetesen elterjedt pálinkaivást. Mert itt nálunk Erdélyben, a hegyes vidékeken a „ratyu“ rendes itala volt a románságnak már ősidők óta, de mi történt az alfölddel, ahol régeente inkább orvosság gyanánt s appetitorumnak szolgált a pálinka, ahol csak reggeli korty volt, ahol szokás-mondás gyanánt járta, hogy „étel után csak a tét iszik pálinkát!“ — hogy ma egész nap, délben, este, sőt éjszaka is a köznép itala a pálinka?

Ennek nemcsak a pálinka-mérések tulajdonsága az oka. Ugyan baj az is, hogy lépteny nyomon kínálkozik hely a felköltött szenvedély kielégítésére.

De a legfőbb baj a sokkal kevésbé ártó szesz italoknak mód felett való megdrágulása. Mi drágította meg? A különféle címen kivetett adók nagysága. Harminc év előtt négy krajcár volt egy icce tiszta jó bor, husz év előtt a könnyű borokat a mai ár felárában mérték literenként s amellet a korcsmáros is megélhetett.

Sörházak is voltak régeente, voltaképp sörfőzők elég nagy számban.

S a sör és a bor nem bolondította meg úgy az embereket, mint a pálinka. De úgy a bor, mint a sör fokozatosan drágult s a pénzkerés elszakította tőle a népet. A jövedelem, különösen a munkás népnél, nem futja többé az egészséges élvezeti italokra, hanem issza ahelyett a garasos mérget, amely a szervezetét megöli s a börtönöket megtölti rabokkal, akik szeszboldultságukban, delirium trémenszben bicskára, vagy baltára vetelednek.

Hát az bizonyos, hogy minden rosznak az ital az előidézője!

A mértékletességi mozgalmak üdvösek s vezetőiket megilleti a társadalom részéről a teljes elismerés. De áldásosan, hatékonyan nem fognak dolgozni tudni addig, amíg az első pálinka-nyerészkedő az: állam!

És az még csak istenes, ahogy e szomorú dologban a nagy magyar alföldön állunk. De nálunk itt Fogaras vármegyében borzasztók az állapotok. Ugy, hogy itt a munkás egyenesen a pálinkabólra keres — s ha nem tud, Amerikába megy pénzt keresni, hogy azt haza hozva ismét csak erre az ölé méregre költse. S mikor az Amerikából hozott pénzen szerzett kis vagyont elpusztul, akkor ki újból Amerikába, újabb pálinkafogyasztásra csengő aranyat szerezni.

De hát az iszákosságról leszokni 1000 ember közül egy-egy tud csak, mert ahhoz erős akarat és kitartás kell, az alkohol pedig éppen az akaratot támadja meg.

Iszákos ember mindig volt és lesz is mindig. Mit ér az antialkoholista szövetezte, ha maga az állam nem antialkoholista. Ez valósággal: államilag szervezett néppusztítás, amely ellen minden erővel és eszközökkel küzdenünk kell!

Kassziópeia.

H I R E K.

— **Értesítés.** Elischer József kir. tanácsos, tankerületi főigazgató ur az Érettségi Vizsgálati Utasítás 5. §-ának megfelelőleg a december havi érettségi vizsgálatok helyéül a gimnáziumi tanulókra nézve Nagyszombat, idejéül pedig december hó 22-ének délelőtti 8 óráját tűzte ki. Tudomásul vétel céljából az érdekeltekkel közli a helybeli m. kir. áll. főgimn. igazgatója.

— **Esküvő.** Szilágyi Ferenc polgármesterünk: Irén nevű leányát f. hó 20-án délután vezette az anyakönyvvezető elé s azután az oltárhoz Dimény Károly, hogy örök hűséget esküdjenek egymásnak. Az esketési szertartást az ev. ref. templomban Pánczél Károly első lelkész végezte, aki szép és komoly szavakat intézett az ifjú párhoz. Tartós boldogság kísérje a jól megkötött frigyét.

— **A fogarasi tenniszklub mulatsága.** A tenniszklub által rendezendő és december 1-ére elhalasztott mulatság küszöbén állunk! Tán egy mulatság iránt sem volt oly nagy az érdeklődés, egyetlen egyről sem volt anynyi szóbeszéd, mint épen a tennisz mulatságról. Ennek oka két fontos momentumban rejlik: egyrészt mert a klub az estjén igen élvezetes szellemi táplálékot nyújt, a midőn már kipróbált erőket szerepeltet, a minő Héjas Pálné bájos éneke; Krausz Iduska művészi zongora — és Dr. Negrea Kamill remek hegedűjátéka; kikhez igen szép monologgal a kedves megjelenésű Pisztelka Mici csatlakozik az est fényének emeléséhez. Másrészt testi ellátásról is gondoskodik a klub: a mennyiben a klub nőtagjai konyhájukon remekül elkészített finom hideg ételekkel fogják csiklandoztatni a gyomor urfi e célra berendezett idegeit. A terem díszítését Kobsin Szilárd hadnagy vállalta magára, ki a tennisz pályáról vett karrikaturáival fogja ékesíteni a puszta falakat. Azt hiszük a közönség tömeges megjelenésével fogja jutalmazni a rendezőség fáradozását.

— **Az első pofon.** Csinos, töről pattant barna menyecske állított be ma délelőtt a rendőrfőnökséghez. Elszomorodott arcából mindenki kiolvashatta, hogy valami nagy bánat nyomja a lelkét. A rendőrfőnök kérdésére siránkozva adja elő ügyes-bajos dolgát.

— **Tekintetes rendőrfőnök ur,** nagy sora van ám ennek. Hát egy történt a dolog, hogy megvert az uram. Tegnap este ittasan jött haza és se szó, se beszéd, úgy pofon ütött, hogy a két szemem csak úgy szikrázott belé.

— **No jól van,** — szolt a rendőrfőnök, — majd idecítálatom az urát, aztán megbüntetjük.

A menyecske a rendőrfőnök e szavára szemlesütve babrálgatni kezdte kötőe csücskét, majd nemsokára megszólalt:

— **De ne nagyon tessék ám megbüntetni,** mert tetszik tudni ez csak — az első pofon volt!

— **Kofa verseny.** Mulatságos részletekben bővelkedő perpatvart rendezett két kofasszony a Ferenc József téren, ahol a lefolyt események tanujelölül két kosár tojás törött maradványai jelzik a kofa-verseny szomorú végét. A két némbor tojást árult s egymás után haladva, betértek minden házba, hol azonban természetesen mindig az előbb érkezőtől vásároltak. Így aztán a két kofa között valóságos versenyfutás keletkezett s nem maradtak el azok a bizonyos közismert inparlamentáris szölamok sem. Végre mikor már futással nem tudták egymást legyőzni, ragadozókként kaptak hajba s ennek a kölcsönös támadásnak a tojás levét — a kövezet itta meg. E disztelen verseny aztán természetesen a rendőrség útján került a napi krónika eseményei közé, ama följelentés folytán, melyet nyilvános botrány okozása miatt emeltek a tojásosó amazonok ellen.

— **Szerelmi dráma — két felvonásban.** Azért „két“ felvonásban, mert a harmadikat nem játszotta végig a hős, talán a véletlen szeszélye folytán, mely oly sokszor vigjátékot csinál a drámai cselekményből. Az történt, hogy valami Perkup János nevű béreslegény kiolthatatlan szerelomre gyulladt gazdája leánya iránt s ezzel bekerült a szerencsétlen szerelmesek gyászos gárdájába. S miután a legény nem bírta már a szívével, elhatározta, hogy föbe lövi magát. E célból egy óvatlan pillanatban elcsente gazdája töltött mordáját s az istállóba rejtőzködve maga felé fordította a rozsdás pisztoly csövét. A lövés eldőrdült, a löveg azonban nem tett kárt a legényben, mert a puskapor szétvetette a régi rozsdás pisztolyt. A lövés zajára természetesen besiettek a házbéliek az istállóba, ahol Perkup kétségbeesetten állott, de teljes épségben szorongatta a pisztolynak kezében maradt agyát. Nem lehetetlen, hogy annyi szándékos önfeláldozás láttára meglágyul a szerelmes legény imádottjának a szíve s tán még házasság is lesz a vidám befejezésű dráma — utolsó felvonása!

— **A rendőrségnél.** Bozontot fejű embert lóditott egy rendőr Jakócs rendőrfőnök elé. Az atyafi egykedvűen állt meg a hivatalszoba közepén s komolyan biccentett fejével, mikor beszélte a rendőr, hogy azért hozta be, mert egy asszonyt megvert a piac közepén.

— **Ki volt az az asszony?** — kérdezte szigoruan Jakócs rendőrfőnök.

— **Hát ki vóna más —** felelt bambán a kérdezett — mint a saját hitese feleségem!

— **S miért dögönyözte kend a piac közepén a feleségét?**

— **Verem én, könyörgöm otthon is.** Ismeri a főnök ur a feleségemet?

— **Hát hogy ismerném?**

— **Hát főnök ur,** akkor ne is beszéljen!

— **Lopás.** Borsos Domokos a helybeli villanyvilágítási vállalat szolgálja Májer József fogarasi lakóssal a villamos telepről 100 korona értékű sodronyt lopott. Mindkettőt rajtaesipték.

— **Drága szerelem.** Voltak már a világon fejedelmek, kik koronájukat áldozták fel szerelmükért s e tekintélyes árnak ellenére még sem panaszkodtak a szerelem drága volta miatt. Kocsis Gábor récei pásztorlegény nem lévén fejedelem, tegnap panaszt emelt a récei bírónál, hogy sokba került a szerelem! Mert egy leánnyal mulatott a korcsmában s az mulatozás közben 10 koronával terhelt pénzes tárcáját elvesztelte. A leány ellen az igazságszolgáltatás a szükséges lépéseket megtette.

— **Lopás.** Alaxandru Györgyné kofa kifit árult pénteken, amikor egyik vevője tőle 10 fillért ellopott. A tettest Lakatos Mária személyében a csendőrség kinyomozta.

— **A furfangos család.** Soner György kálbóri lakóssal egy fiu testvére több mint 23 éve, hogy Romániában van, a ki azóta sem haza nem járt sem pedig levelet nem írt. Ezt egy eddig névleg meg nem állapítható román ember megtudta, aki e hó 18-án beállított Soner György kálbóri lakóshoz s annak azt mondta, hogy ő a Romániában volt testvére. Soner a vendéget egész testvéreként fogadta, s két napon át házában vendégelte. Ekkor a jövevény azt állította, hogy Fogarason nagyobb mennyiségű pénze van s azt magához akarja venni, s addig is a míg azt magához veszi Sonertől 30 koronát, egy bundát, 1 inget és esőernyőt kért kölcsön. Sónernek a dolog gyanusnak tűnően

fel, Fogarason az esetről a rendőrségnek jelentést tett, a hol a csalónak gaz turpissága kitűnt s így attól a pénz és ruhanemű el lett véve, s egyidejűleg a csendőrséghez kísértetett. A csendőrség ez ügyben a további nyomozást folytatja.

— **Mennyit isznak a magyarok?** A magyar társadalom az elmúlt évben elköltött pálinkára 186,923.173 koronát; sörre 45,567.870 koronát. Tehát a pálinka vezet! Az összeg meghaladja a 400 millió koronát. Ha a magyar nemzet csak egy évig nem adna ki pénzt szeszitalért s ezt az összeget magyar közmivelődési célokra fordítaná az megérne egy milliárdot. De micsoda nagy lélek és akaraterő kellene ahhoz!

— **Sógor meg a sógorné.** Berta Sándor napszámos rendületlen hive az egyenlőség és a kommunizmus elveinek. S mint ilyen, úgy gondolkozott jussa van neki ahhoz a fiatal menyecskéhez is, akit most hozott a házukhoz az öccse. De Berta Mihály nem gondolkodott ám így. Azt azonban, hogy mi volt a menyecske véleménye, nehéz lenne megállapítani, mert a sógorával szemben épen nem mutatta a szendét, a férjének pedig bopanaszolta a sógorát, hogy az szemtelenül legyeskedik körülte. A vége pedig az lett ennek a hármas életnek, hogy Berta Mihály a napokban elverte a bátyját. A bíróságnál azt mondta, hogy tettét nem bánja, legalább nem fog többé az ő portáján okvetetlenkedni.

— **Andrée utolsó üzenete.** A legújabb hírt Andrééről közli most ismét a koppenhágai Alfdenblad, mely alig hagy kétséget az iránt, hogy Andrée merész utján elpusztult. Egy Izland felett hajózó cethalász palackot látott a tengeren s igyekezett azt kihorgászni. Amikor kifogták, akkor látta, hogy a palack — bár esősen le volt dugaszolva — üres. A tengervíz félig lemosta vignettáját, de meglátszott rajta a 9 águ korona és kék mezőben az arany Griffmádar. Az egyszerű halász ezt valami különös fejedelmi palacknak vélte s hogy visszatért utjából eldicselkedett vele otthon a norvég partokon. Itt rájöttek, hogy ez az Esterházy cognagyár palackja, de rájöttek arra is, hogy a palackban papirtekercs van. A dugasz eltávolítása után kitűnt, hogy ezt a levelet Andrée tette a palackba, amikor léghajója már a tengert surolta a 84-ik szélességi fok alatt, oly dermesztő hidegben, hogy az utolsó palack cognacja is elfogyott s a megfagyásnak van kitéve.

— **Lopás.** Pászku Rafira felsőárpási illetőségű román asszony Romániában Dobruzsában szolgált, a hol gazdájától 340 frankot ellopott és azután megszökött. A Dobruzsai rendőrhatalóság értesítése folytán tettes nőt a fogarasi rendőrség f. hó 21-én elfogta és további eljárás végett az alsóárpási csendőrségnek átadta.

— **Váratlan vendégek.** Lungu Csukurel és neje f. hó 23-án d. e. 11 órakor Széles Sándorné lakására mely be volt csukva és a kulcs az ajtóban hagyva behatoltak honnan lopni akartak de miután Szentpali Dávidné és özv. Suhela Maria tetten érték szándékukat végrehajtani nem sikerült. Nevezettek a további eljárás végett a csendőrség őrizete alatt vannak.

— **Lopás.** Beköszöntött a hidegebb időjárás s ezzel az Oltvidéki falvak lakóinak régi szokása megújul. Lopják mindezt, a mi a falu végén vagy a határban fa, deszka. Gócs Miklós, Galac jól ismert tolvaja e hó-

nak 14-én lelopta a galaci mezei ut hidjának korlátját. Mit neki a járásbiróság?

— **Garázdalkodó részeg.** Serbán János mulatott folyó hó 13-án a vojilai Szilágyi féle kocsmában. Ezt akarta, hogy tudja meg a falu népe. Sikerült is neki, mert lám az ujságba is bekerült. Estig dorbézolt déltől kezdve s a mikor már több itékát nem kapott, összetörte a kocsmái berendezést. Garázdalkodására előjött a csendőrség is, aki őt lefűlelte.

— **A pálinka hatalma.** Marginen község bírása, Fulicea Sándor, folyó hó 10-én az éjjeli őrt ellenőrizte, amidőn Ursz Izidor odaváló legényt a község utcáján orditozni hallván, csendre intette. A részeg legény a bírával szembe szállott, őt torkon ragadta, és egy jókora kövel többször fejbe verte.

— **A baromfi-betegségek** cím alatt Parthay Géza egy teljesen új könyvet írt, mely ilyen terjedelemben egyedül áll nemcsak a hazai, de a külföldi irodalomban is. A mű részletesen ismerteti a baromfiak, galombok, szobamadarak belső és külső, feltűző és nem fertőző betegségeit, ezek okozóit, tüneteit és gyógykezelését a tudomány mai állásponjtján. Ezen könyvvel a kezében a tenyésztő nincs többé a tapogatásokra és kísérletezésekre utalva, hanem rátalál a beteg igazi bajára, melyet meg is tud gyógyítani. Mondanunk sem kell talán, hogy ezen hézagpótló könyvre mennyire szüksége van minden baromfi-tenyésztőnek. Ára 4 korona. Megrendelhető az összeg előleges beküldése mellett a „Szárnyasaink“ című baromfi-tenyésztési lap kiadóhivatalában Budapesten, Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Gyilkosság vér nélkül.** Bár van már füst- és hangnélküli lőpor, az a boldog idő még nem következett ránk, hogy valakit egyon lehetne löni anélkül, hogy vér ne fesse a földet. Ebben pedig Bethlen község az egyedüli, ahol a napokban egy polgár azzal a jelentéssel állított be a községi előjárósághoz, hogy az országut menti árokban egy ember fekszik halva, még a puska is mellette van, mellyel megölték. Természetes, hogy a hatóság emberei tüstént a helyszínére siettek s meg is találták az árokban azt az embert, azzal a különbséggel, hogy nem halva, hanem berugva, mert mikor a: „sebesülés“ mikéntjének a megvizsgálása miatt megfordították, a halottnak vélt ember hirtelen felébredt s nem a legbarátságosabb hangon méltatlankodott azon, hogy megzavarták édes álmát. A beszélt atyafit azután kocsira pakolták s bevitték a községbe. És így a szenzációs gyilkosság „elozlott, mint buborék“ s maradt: azaz a szuszogi ember, ki többet ivott a kelleténél a „tűke leviből.“

— **A könyvelő.** Tegnap egy igen komoly képű férfi kereste fel szerkesztőnket eszöndes rabságában. Nagy eszímáiban volt, denevér szárnyu köpönyeget cipelt a vállain, s fejről pedig széles karimájú talián kalapot emelt le tiszteségesen. Emberségtudással köszönt a bajuszát kétfelé simogatván a keze fejevel, ilyen szavakra fakadt:

— Itt hirdetik ujságukba a könyvvívői hivatalt?

— Itt ám, atyafi.

— Hun van az?

— Egy helybeli intézetnél. Hát maga pályázik arra a hivatalra?

— Hát igen is.

— De írásban kell bonyújtani a kérvényt.

— Hm, az baj — válaszol a férfi —

nem írják meg az urak helyettem. Szépen megköszönném.

— Hát maga nem tud írni?

— No, nem kedvelem a betűvetést.

— Hogyan akar akkor könyvvívő lenni?

Büszkén vágta ki a mellét e szavakra a denevérszárnyas köpenyű férfiú:

— Négy álló esztendeig vittem a könyveket a nagyságos főszolgabíró ur után, de írást soh' sem követelt!

— **Három asszony és egy krajcár.** Egy formát áruló kofa körül viharos jelenet folyt le pénteken reggel. Három asszony a vásárlás közben egymással összeveszett. A perpatvar okozója egy régi krajcár volt, amint az egyik amazon sehogys sem akart a másiktól elfogadni. Váltatott t. i. magának egy tizfillérest. Hiába hivatkozott a miniszteri rendelőre, hogy most már nem fogadják el már a krejcárt, a másíknak ez nem használt semmit. Ő is úgy kapta valahol, hát elfogadhatja más is. Látván a megkárosított asszony, hogy a szép szó nem használ, erősebb argumentumukhoz nyult t. i. a hajthatatlan asszony hajához. Az sem volt rest, szintén bolekapaszkodott ellenfelének fejékeségébe s megindító szónoklatok közt egyik is, a másik is kipróbálta erejét a dus hajzaton. A harmadik csittitani akarta őket, de vesztére, mert most már a kettő egyenesen ennek rontott, hogy tulajdonképen neki mi köze is van az ő tulajdon hajukhoz. Már-már a formát áruló asszony is bekerült, mikor is végre egy rendőrnök sikerült szótválasztania a dühös amazonokat. A krajcárt — persze — vissza kellett venni. Ezt bánta leginkább, nem hajszálaít.

— **Mikor lesz a berukkolás?** A legutóbb megejtett sorozáson bent maradt ujoncokat az érdekelheti most legjobban, hogy vajjon mikor kell berukkolniok? Az ujoncjutalék bevonulási idejét 1907. január 15-ére tűzte ki a hadvezetőség. A most kiszolgált katonák még bent tartott része december elején szabadul meg. A januárban bevonuló ujoncok szolgálati ideje 1909. szeptember közepén telik le.

— **Eltörlik a virilizmust.** A törvényhatóságok igazgatásában korszakos jelentőségű törvényjavaslat van készülöben. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ugyanis azt a szenzációs kijelentést tette a főváros több vezető férfai előtt, hogy az adócenzus alapján szerzett törvényhatósági bizottsági tagság intézményét a: virilizmust eltörli. Készül a törvényjavaslat, mely demokratikus alapon, az általános választói jog elvével alkotja meg a városok és megyék jövődó törvényhatósági bizottságát. A törvényjavaslat rövid időn belül a parlament elé kerül.

Telefonhálózat Szamosújvárt, A m. kir. keresk. miniszter gróf Wass Béla főispán közbenjárására végre nemcsak engedélyezte, de a jövő évi költségvetésbe már is fölvette a vármegyei telefonhálózat létesítésére szükséges költségeket, úgy, hogy 1907. év folyamán. sőt már az év első felében a vármegye összes főszolgabíróságait a központtal állami telefonhálózat fogja összekötni. Lám, ott is a főispán dolgozik a megye fölvirágzásán, csak a mi főispánunk él folyton szabadságon. Miért nem adja már át olyan embernek a helyét, aki nemcsak szabadságot tud folyton, hanem tenni is. Menne ő is fel Kossuth Ferenchez, bizonyára megadná a telefonhálózatot Fogarasnak?!

— A papíros pénzt kivonják a forgalomból. A minden pénzek felett rendelkező osztrák-magyar bank a legutóbbi közgyűlésén, az az, hogy a pénzügyminiszterekkel folytatott tárgyalásain elhatározta, hogy kimondja a halálos ítéletet a papírospénzre. 1907. január 1-től kezdve nem hoznak többé 10 és 20 koronás papíros pénzt forgalomba. Még az emlékét is elakarják törölni. Financziális és higiénai szempontból csakis arany aprópénzt fognak a közönség kezébe adni. Erre a célra már ez év november hó 15-étől korlátozzák a papíros tíz és huszkoronások forgalmát.

Kérje ingyen

Is bérmentre magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főírjegyzékemet, 2000-nél több rajssal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid és arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bőráruk stb. ről eredeti gyári árban. Nikkel remontoir óra K 3.— System Roskopf patent óra K 4.— Svájci eredetű system Roskopf patent Bejegyzett „Sas Roskopf” nikkell rem. K 7.— Ezüst remontoir óra „Gloria” mával K 7.80 Ezüst remontoir óra dupla fedéllel K 11.50 Ébresszóóra K 2.90, Konyhaóra K 3.— Schwarzwaldi óra K 2.80 Kaktuskóra K 8.50 Minden órát 3 évi írással jótállás. — Minden kockázat! Beszerzés megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Ezüst óra gyár és szétválasztási áruház,
Brux 1422 szám. (Csehszlovákia.)

Szerkesztői üzenetek.

Neveltem levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

W. F. Bráza-fúrésztelep. A pompás tárcát jövő számunkban a küldött versekkel együtt közöljük. Mivel pénteken délelőtt 10 órakor hozta meg a posta s a helyek mind levoltak foglalva, legjobb akaratum mellett sem szoríthattuk be. Hosszu hallgatagságából kifolyólag haragot, vagy neheztelést véltünk kiolvasni, de úgy látszik rozsz próféták voltunk, mert a küldemények ránk cáfoltak. Köszönjük, üdvözlöt.

V. V. Brassó. Régebben heverő tárcák miatt csak később kerülhet sorra; de legyen nyugodt, közölni fogjuk.

Andree Tibor. „Rákóczi hamvainál” című verse ön szerint lehet a legkitünőbb, de a mi ritmusérzékünk szerint a legkezdtelegesebb poéma. Rímei nagyon halványan, gyöngén csengenek össze; de minden kezdetlegesség mellett is reményt nyújt tökéletesebbre, tehát csak folytassa így tovább: „sic itur ad astra!”

Zokogó Jeremiás. A helyzetről, városi képviselőtestületi választásról irt remek karcolatod legközelebbi számunkban okvetlen jönni fog. Köszönjük. Üdvözlöt!

K. Fogaras. Halljuk, hogy Ön nagyon szeret kritizálni. A jövő szám megírását és összeállítását szívesen átengedjük, majd meglátjuk mit tud P kritizálni könnyű, de tessék irni, dolgozni. Sok a kritikus itt, de kevés az író!

Dr. L. N. Budapest. Becses sorait megkaptuk. Az „Egyetemes Philologiai közlöny” legközelebbi száma részére küldünk valamit. Üdvözlöt.

„Századok” Budapest. Nem sokára beküldjük. Kérjük b. türelmét.

L. L. Helyben. „Szemere Bertalan emlékezete” megjelent a: „Borsodmegyei Lapokban”, a szobor leleplezése alkalmából: f. hó 11-én.

G. Lokó. Nemközölhető, kritikán aluli. Vigasztalódjék, mert nem ön az első, se nem az utolsó, kinek a klapanciája a — papirkosárba várja meg a feltámadás nagy napját.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Szakvélemények az Esterházy Cognacról:

A magy. kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegünknel alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitünő minőségűt és francia Cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánlhatjuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.	Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár.	Dr. Réczey Imre egyetemi tanár.	Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.
Dr. Kétly Károly egyetemi tanár.	Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.	Dr. Poór Imre kir. tan., egy. tanár.	Dr. Báron Jónás egyetemi tanár.

Az Esterházy Cognac

Főraktár Fogarason: THIERFELD LIPÓT cégnél.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legzebb gyümölcsfák.

Kifogástalan szőlőültvények.

80.000 gyümölcsfa ültvény
1 millió gyümölcsfa-alany.
1 millió előkerítés csemete.
Sétaterfák. Diszozserjek. Rózsák
Bogyógyümölcsök stb.

2 1/2 millió szőlőültvény.
Európai és amerikai sima és
gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐÜLTVÉNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA. és AMBROSI M.

Virág- és magüzlet megnyitás!

T. O.

Tisztelettel batorokodom b. tudomására hozni, hogy a helybeli piacon, a Bethlen-utca sarkán, Dr. Fejérvári ur házában egy

virág- és magkereskedést nyitottam.

Üzletemben frissen levágott rózsá-, gyöngyvirág-, pálma- és minden más élő virágból állandó raktárt tartok. Elvállalok csokrok, virágkosarak készítését; eljegyzések, esküvők és névnapokra a legművésziességű kivít. ugyszintén sarkosorok elkészítését is. Tartok cserepekben különböző szobavirágokat, hagyma- és gumó virágokat a legjobb minőségben, ugyszintén friss csiraképes virág- és zöldség magokat. Egyidejűleg szíves tudomására hozom, hogy a városnál elfoglalt kertészi állásomról lemondottam és az által azon helyzetben vagyok, hogy t. vevőim igényeit minden tekintetben a legpontosabban kielégíthetem.

Szíves pártfogásáért esedezve, vagyok kiváló tisztelettel

POLCZ GYÖRGY, műkertész.

LAKÁS: Apaffy-utca, 11. sz.

Egy tanuló

felvétetik
a könyvnyomdába.

Köhögés!

Ki ezt figyelmen kívül hagyja,
— önönmaga ellen vétkezik. —

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva:

köhögés, elnyalkásodás
— és rekedtség ellen.

4512 hitelesített bizonyítvány
tanúsítja, hogy megtartják azt,
— amit ígérnek.

20 és 40 filléres csomagokban kaphatók:
HERMANN P. JÁNOS gyógyszerárában, Fogaras.

A Magyar Általános Hitelbank brassói fiókja

alaptőke: 44.000.000. tartalékalap: 20.500.000

elvallalja mindennemű tőzsdei mű-
veletek keresztülvitelét, váltók és szelvények bevételezését,
értékpapírok őrzését; előlegeket nyújt értékpapírokra, kiállít
hitelleveleket és csekket a bel- és külföld összes piacaira
és elfogad betéteket kamatoztatásra.

Hirdetéseket felvesz e lap kiadóhivatala.

2 drb. kijátszott valódi Steiner-
féle hegedű

eladó.

Thierfeld David könyvkeres-
kedésében megtekinthetők.

1907. évre

a következő legdiszesebb kiállítású és legolcsóbb magyar
képes naptárak érkeztek:

	K. fill.		K. fill.		K. fill.
Képes családi naptár	1 20	A magyar ember képes naptára	— 60	A népszabadság képes napt.	— 40
Falusi gazda naptár	1 20	A szent-család képes naptára	— 60	Képes függetlenségi naptár	— 40
Borászati naptár	1 20	Vig cimborá	— 60	Igazságos Mátyás király képes naptára	— 40
Regélő bácsi	— 80	Székely egyleti képes naptár	— 60	Képes földmívelési naptár	— 40
Magyar hősök naptára	— 80	Nagy Petőfi naptár	— 60	Kis képes mesélő naptár	— 40
A magyar család naptára	— 80	Nagy képes kereszt. naptár	— 60	Tündérek naptára	— 40
A magyar nemzet nagy képes naptára	— 80	Szántóvetők naptára	— 60	Ős magyarok képes naptára	— 40
Hit, remény, szeretet és a szent család nagy képes naptára	— 80	Bátyám uram nevéssünk n.	— 60	Kis képes házi naptár	— 40
A mesélő bácsi nagy képes naptára	— 80	Ezernyolcszáznegyvenyolc	— 60	Képes szentháromság naptár	— 40
István bácsi naptára	— 80	Nagy Kossuth naptár	— 60	Irodai fali naptár	— 40
Magyar nők házi naptára	— 80	Nagy képes mese-naptár	— 60	Nagy regélő naptár	— 80
Protestáns új képes naptár	— 80	Ezer esztendő Magyarország képes naptára	— 60	Földmívelők naptára	— 60
Lidérc naptár	— 80	Igazmondó népnaptár	— 60	Magyar vitéz naptár	— 60
Közhasznú nagy képes naptár	— 80	Kis képes népnaptár	— 40	Erdélyi képes naptár	— 60
Honvéd naptár	— 60	Keresztény képes naptár	— 40	Alföldi dalos naptár	— 60
Magyar népnaptár	— 60	Kis Kossuth-naptár	— 40	Kalandos mese naptár	— 40
Képes Kossuth-naptár	— 60	Budapesti kis képes naptár	— 40	Kis regélő naptár	— 40
Magyar képes népnaptár	— 60	Magyar mesemondó naptár	— 40	Nagy képes naptár	2 —
Petőfi naptár	— 60	Kis Képes szűz Mária-napt.	— 40	Borszem Jankó naptár	2 —
		Magyar gazda naptár	— 40	Közigazgatási kalendárium	1 40
				Magyar tanítók naptára	— 80

Kaphatók: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében, Fogarason.

THIERFELD DÁVID

könyvnyomda, könyv-, papir-, zeneműkereskedés, nyomtatványraktár
FOGARASON.

Ajánlja ügyvédi, bírósági és közigazgatási nyomtatvány raktárát.

Oly nyomtatvány, mely raktáron nincs, a legrövidebb idő alatt szállítatik. — Továbbá:

névjegyek, címkártyák, eljegyzési és

esküvői értesítők, meghívók, magán

és üzleti levélpapírok, levélborítékok,

számlák, fakturák, memorandumok,

étlapok, körlevelek, gyászlapok, fal-

ragaszok s mindenféle nyomtatványt.

Izléses kiállítás! Olcsó árak!

Gyors szállítás!

Mindennemű író- és levélpapírok a legjutányosabb gyári árakon.

A fumei és péterfalvi papirgyárak raktára.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Fogarasen kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.